

[Hartvig Frisch.]

Tilfælde er det rigtigt. [Jeg vil gøre mit yderste for at hindre, at Steinckes Appelretslov bliver forelagt Kongen til Underskrift, en Lov, der vil gøre Domstolene politisk afhængige.“

Underskrevet: Sehested.

Jeg nævner dette, for man kan selvfølgelig om denne Trusel, om man vil kalde det saa, sige, at den kan jo være, hvad den vil, men det er mere betænkeligt, at den højeste Repræsentant for Domsmagten i dette Land synes at have sat sig en ganske lignende Opgave. Lige siden Montesquieus meget aandfulde Bog om Lovenes Aand har det været en af den demokratiske Statsrets Hovedgrundsætninger, at Domsmagten skal være adskilt fra den udøvende Magt, og jeg kan sige paa mit Partis Vegne og ogsaa paa Udvalgets Flertals Vegne, ja, maaske vel paa det hele Udvalgs Vegne, at vi slutter os ganske til denne Hovedgrundsætning. Mindre Grund har man derimod hidtil, her i Landet i hvert Fald, haft til at beskæftige sig med det andet Problem vedrørende Tredelingen af Statsmagten, nemlig Problemet om Domsmagtens Forhold til Lovgivningsmagten. Men ved denne Lejlighed har dette Problem virkelig stillet sig, og overraskende nok, vil jeg sige, har det stillet sig i den Form, at Domsmagtens højeste Repræsentant paa en opsigtsvækkende Maade har kastet sig ind i et Rigsdagsudvalgs Forhandlinger paa et Tidspunkt, da disse endnu var uafsluttede, og da Forhandlingsmaterialet endnu var fortroligt. Man vil af Betænkningen se, at et Flertal inden for Udvalget herved har fundet sig foranlediget til at henlede dette Tings høje Præsidiiums Opmærksomhed paa Sagen. Vi har herved villet markere, at vi selv qua Udvalg ikke har følt os kompetente til at optage en Polemik vedrørende Rigsdagens Rettigheder med de Herrer ovre paa den anden Side af Christiansborg Slotsgaard. Maaske skulde vi snarere have sendt vor Skrivelse til Forfatningskommissionen, for hvis Højesteret vil til at agere Lovraad, var det maaske ganske rart at faa det ind i forfatningsmæssige Former, fremfor at det sker i „Berlingske Tidende“.

Siden Betænkningens Afgivelse har vi modtaget Henvendelse fra Den danske Dommerforening, og dette har foranlediget, at Foreningens Bestyrelse i Dag er blevet modtaget i Deputation, og dens Skrivelse til Udvalget, der forud var indsendt, er som et Supplementblad til Betænkningen i Dag blevet omdelt til Tingets Medlemmer, saa den vil foreligge her under Behandlingen

og ogsaa kunne lægges til Grund i Diskussionen.

Inden jeg gaar over til Bemærkninger om Dommerforeningens Besværinger, skal jeg gøre Rede for de Ændringer, der blev Resultatet af Udvalgets Overvejelser. Og her tror jeg, at jeg uden Overdrivelse til en Begyndelse kan sige, at Udvalget — og det er hele Udvalget — paa alle Punkter, hvor der overhovedet kunde være nogen Tvivl, har bestræbt sig for at skabe en Appelret, der i et og alt opfylder Kravet om Domsmagtens fuldkomne Adskillelse fra Administrationen og den udøvende Magt. Jeg brugte Udtrykket „hele Udvalget“, og jeg synes, jeg kan gøre det, fordi der ogsaa fra de Sider, der ved den endelige Stillingtagen har trukket sig tilbage, har været Deltagelse i Overvejelserne, og det Synspunkt, jeg her har fremhævet, har i hvert Fald været delt af alle.

Ind under denne Betragtning falder det første Ændringsforslag. Der vil man se, at Tidsrummet for Beskikkelse af Dommere til Appelretten ændres til 10 Aar, og det siges, at Genbeskikkelse ikke kan finde Sted. Man vil erindre, at det ærede Medlem Hr. Steen ved Sagens første Behandling fra dette Sted gjorde nogle Bemærkninger i denne Retning; jeg tror, det var 12 Aar, det ærede Medlem nævnte. Jeg har for mit Vedkommende straks fundet, at der var noget helt rigtigt i, at man søgte en Beskikkelsestid, som var tilpas lang til, at vedkommende kom ind i Sagen og kunde paa frugtbar Maade virkelig udrette en Gerning. Jeg fandt paa den anden Side, at man ved at umuliggøre en Genbeskikkelse udelukkede ethvert Argument i Retning af, at der kunde være Indflydelse at øve fra den udøvende Magt. Jeg mener, at med denne Ændring turde enhver Tale om den beskikkede Dommers Afhængighed af Statsmagten være udelukket.

Hvad angaar Rettens Sammensætning, har Udvalgets Overvejelser ført til en Forgrening af Retten i to Afdelinger, saaledes som man vil se af Ændringsforslagene. Jo mere Forhandlingerne i Udvalget skred frem, des mere klart blev det for os, at Appelrettens to Beføjelser, nemlig henholdsvis som Domstol i Disciplinærforseelser og som Genoptagelsesinstans, er meget forskellige, og denne Forskel har vi ment bør præge Rettens Sammensætning. Det er Ændringsforslagene under Nr. 2 og 3. Man vil se, at dels ændres Antallet af Dommere, der beskikkes, fra 3 til 2, dels føjes hertil 2 Sagførere, 2 Lægmand og 1 Repræsentant for Retsvidenskabene. Tallet bliver saaledes